

MILJÖSAMVERKAN
SKÅNE

INFORMATION OM KEMIKALIER OCH AVFALL FÖR FRISÖRER

Projekt inom Miljösamverkan Skåne
2012

Frisörprodukter innehåller en blandning av många olika kemiska ämnen. En del av dessa ämnen är skadliga för hälsan och miljön. Genom kunskap och bra val kan risken för skadliga effekter minskas. Det är också viktigt att avfallet hanteras rätt.

INKÖP

Redan när du köper in olika produkter har du möjlighet att göra stor skillnad för hälsa och miljö. Det är då du kan välja mer miljöanpassade alternativ, ställa krav på leverantören samt kontrollera märkning och innehåll.

KOSMETISKA OCH HYGIENISKA PRODUKTER

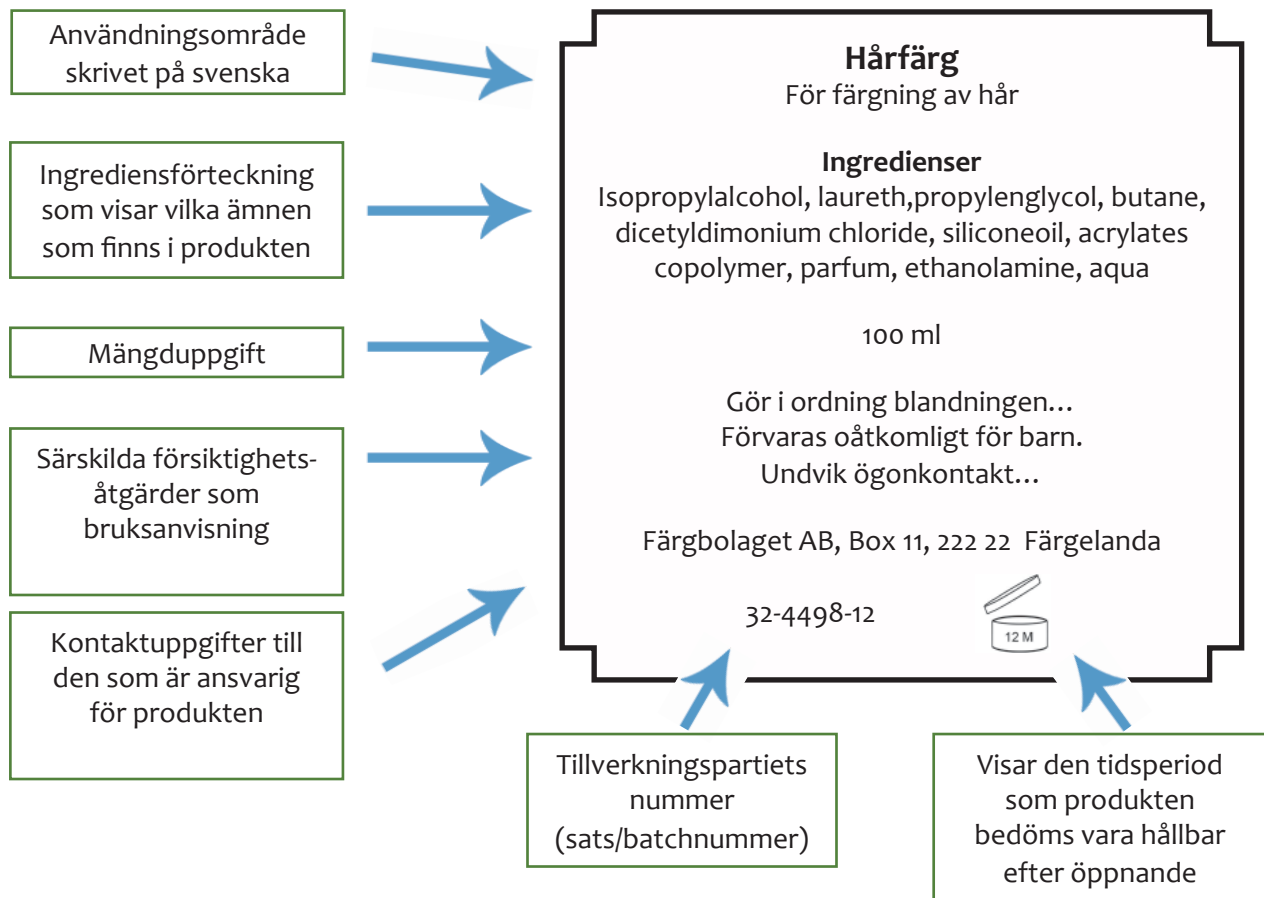
Med kosmetiska och hygieniska produkter menas produkter som används på kroppen eller i munnen. Det kan till exempel vara schampo, hårfärg, hudkräm och tandkräm. Alla kosme-

tiska och hygieniska produkter ska märkas med:

- Namn och postadress till ansvarigt företag inom EU/EES.
- Mängd i vikt eller volym.*
- Datum för kortaste hållbarhet i form av bäst-före-datum eller symbolen ”öppen burk”. Symbolen öppen burk visar hur många månader produkten håller efter att den öppnats.*
- Varningstexter och försiktighetsåtgärder, som ska följas vid användning av produkten, ska finnas både på behållare och ytterförpackning.*
- Tillverkningspartiets nummer eller referens, så kallat sats/batchnummer ska finnas på ytterförpackningen.
- Produktens användningsområde om det inte framgår av produktens presentation, till exempel av dess utseende och form.*
- Innehållsförteckning med samtliga beståndsdelar ska finnas på ytterförpackningen. Dessa ska stå med INCI-namn (internationell nomenklatur för kosmetiska ingredienser) i fallande ordning efter vikt .

*-texterna ska vara på svenska.

På nästa sida visas ett exempel på hur en märkning kan se ut. Eventuellt krävs även varningstext beroende på produktens sammansättning.

FARLIGA ÄMNINGEN ATT UNDVKA

För att skydda människors hälsa och miljö har Läkemedelsverket föreskrifter som tydligt reglerar innehållet i kosmetiska och hygieniska produkter. Vissa ämnen är förbjudna på grund av att de är klassade som skadliga för hälsa och miljö. Här följer exempel på ämnen som inte får finnas i produkterna:

- Nonylfenoletoxylater, som vanligen redovisas med ämnesnamnet nonoxynol
- HC yellow no. 5, förbjudet i hårfärgningsmedel
- Basic blue 7, förbjudet i hårfärgningsmedel
- o-aminophenol, som även kan redovisas som 2-aminophenol eller CI 76520. Förbudet gäller även varianten o-aminophenol sulfat.

- Nitroserande system i schampon, som är en otillåten kombination av två ämnen, cocamide DEA och 2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol (bronopol)
- Metyldibromo glutaronitrile

Undvik även att köpa produkter med följande ämnen:

- Basic blue 99 i direktfärgande hårfärgsprodukter
- Basic brown 16 i direktfärgande hårfärgsprodukter
- Basic brown 17 i direktfärgande hårfärgsprodukter
- Triclosan bör undvikas på grund av risken för miljöeffekter.

IMPORT OCH TILLVERKNING

Den som tillverkar, packar om eller importerar kosmetiska eller hygieniska produkter från land utanför EU/ESS ska anmäla detta till Läkemedelsverkets produktregister.

Tillverkaren/importören ska se till att produkt-dokumentation finns tillgänglig och informera Giftinformationscentralen om ämnen som ingår i produkten. Vad som ska ingå i dokumentationen står i 23 § Läkemedelsverkets föreskrifter om kontroll av kosmetiska och hygieniska produkter (LVFS 2004:12)

RISKKLASSADE KEMISKA PRODUKTER

Förutom kosmetiska och hygieniska produkter finns det riskklassade kemiska produkter till exempel rengöringsmedel och desinficeringsme-

del. Riskklassade kemiska produkter är märkta med faropiktogram eller farosymbol, se exempel nedan. Nya faropiktogram kommer inom några år att ersätta de orangefärgade farosymbolerna.

Klassificering, märkning och säkerhetsdatablad (SDB) är viktiga informationskällor för en säker hantering av kemiska produkter. Tillverkare och importörer ansvarar för klassificering och märkning.

Du ska ha säkerhetsdatablad för de eventuella riskklassade kemiska produkter som ni använder. Säkerhetsdatabladen bör inte vara äldre än tre år. Leverantören är skyldig att lämna säkerhetsdatablad på svenska för alla produkter som ska användas yrkesmässigt och som innehåller farliga ämnen.

Nya
faropiktogram

Hälsofara, akut giftig

Hälsofara, cancerogen,
mutagen med mera

Miljöfara

Tidigare
farosymboler

AVFALLSHANTERING

Hushållsavfall

Restavfall/brännbart avfall kallas det som blir kvar efter källsortering. Matavfall är sådant avfall som är biologiskt lättnedbrytbart, till exempel frukt- och grönsaksrester. Tillsammans kallas det för hushållsavfall. Det är kommunen som har ansvar för att detta avfall transporteras till en godkänd behandlingsanläggning. Har du din verksamhet i ett flerbostadshus, brukar du kunna dela restavfallskärl och matavfallskärl med övriga hyresgäster. I annat fall ska du teckna eget abonnemang.

Förpackningar och tidningar

Alla, även du som frisör har en skyldighet att sortera ut förpackningar och tidningar från hushållsavfall och annat avfall.

Finns det en utbyggd källsortering i fastigheten brukar små verksamheter få lägga sina förpackningar och tidningar i samma avfallskärl som övriga hyresgäster. Kontrollera det med din

fastighetsägare! Verksamheter får inte lämna förpackningar på återvinningsstationer. Däremot kan du lämna förpackningar på bemannade återvinningscentraler eller teckna eget abonnemang för hämtning.

Farligt avfall

Som farligt avfall räknas avfall som kan medföra risker för människors hälsa och miljön. Exempel på farligt avfall är batterier, lågenergilampor, lysrör, elektronisk utrustning som innehåller farliga komponenter och produkter som är giftiga, mycket giftiga, miljöfarliga eller starkt frätande.

Vill du som företagare själv köra den här typen av avfall till den återvinningscentral som tar emot farligt avfall? Då måste du göra en anmälan till Länsstyrelsen. Alternativet är att du anlitar en godkänd transportör. Mer information om farligt avfall kan du få av miljöförvaltningen (eller motsvarande) i din kommun.

Frisöravfall

Frisörer bör samla överblivna färg- och toningsprodukter i någon typ av behållare, för att undvika att det sköljs ut i avloppet. Dessa behållare kan därefter lämnas in för omhändertagande/destruktion på en bemannad återvinningscentral eller hämtas av avfallsbolag.

Vissa avfallsbolag erbjuder system speciellt anpassade för frisörernas avfall. Exempelvis kan aerosoler (sprayburkar), kemiskt färgavfall, permanentvätskor och blekningsmedel sorteras var för sig. Avfallsbolaget hämtar, sorterar och ser till att avfallet omhändertas/destrueras.

SPOLA INTE UT KEMIKALIERESTER I AVLOPPET

Avloppsreningsverk är byggda för att ta emot normalt hushållspillvatten (toalett-, bad-, disk- och tvättvatten). Trots detta hamnar många oönskade, skadliga ämnen i avloppet, både från hushåll och från verksamheter.

Varje år används stora mängder hårvårdsprodukter i Sverige. Produkterna innehåller ofta många olika ingredienser. De största ingredienserna är tensider samt mjukgörande och fuktighetsreglerande ämnen. Huvuddelen av ämnena hamnar i avloppsvattnet. Många av dessa ämnen är miljöfarliga, giftiga och/eller svårnedbrytbara.

Kemikalier kan påverka reningen negativt vid avloppsreningsverken. Dessutom kan ämnen som inte bryts ner vid reningen följa med det reade vattnet ut till åar, sjöar och hav. Det kan skapa problem för fiskar och andra vattenlevande organismer.

Försök därför samla upp rester av permanentvätska och hårfärgningsmedel. Ordna så att det hämtas av avfallsbolag eller lämnas på bemannad återvinningscentral.

SAMMANFATTANDE PUNKTER ATT TÄNKA PÅ

- Ha kännedom om de kemikalier du använder och hur de kan påverka hälsa och miljö.
- Byt ut farliga produkter mot mindre farliga.
- Minska mängden rester genom att inte använda onödigt stora mängder av produkterna.
- Sortera avfallet så mycket du kan. Tänk på att aluminiumfolie är en metallförpackning som ska sorteras ut från hushållsavfallet. Det gör inget om färgrester sitter kvar.
- Spola inte ut överblivna rester av permanentvätska och hårfärgningsmedel i avloppet. Lämna istället resterna till avfallsbolag eller återvinningscentral.
- Förpacka eventuellt stickande och skärande avfall (till exempel saxar och rakblad) så att ingen person kan skada sig vid avfallshandlingen.
- Se till att god allmänventilation finns i lokalen samt punktutsug där kemikalier hanteras, till exempel vid blandningsplats och kundstolar.
- Använd engångshandskar av plast vid arbete med kemiska produkter.

LAGSTIFTNING

Om du vill veta mer om de regler som finns hittar du relevant lagstiftning här

- Arbetsmiljöverkets lagstiftning (AFS)
- Avfallsförordningen (2011:927)
- CLP (EG) nr 1272/2008
- EU:s kosmetikadirektiv (76/768/EEG)
- Kemikalieinspektionens föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter (KIFS 2005:7)
- Läkemedelsverkets föreskrifter om kontroll av kosmetiska och hygieniska produkter (LVFS 2004:12)
- Läkemedelsverkets föreskrifter om förbud och begränsningar för vissa ämnen att ingå i kosmetiska eller hygieniska produkter (LVFS 2007:4)
- Miljöbalken (1998:808)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om aerosolbehållare (MSB 2010:8)
- Reach (EG) nr 1907/2006
- Socialstyrelsens allmänna råd om yrkesmässig hygienisk verksamhet (SOSFS 2006:4)

Foto: Fotograf Fredrik

MILJÖSAMVERKAN SKÅNE

Informationsbladet är framtaget av Miljösamverkan Skåne. Informationen är en del av projektet "Tillsyn frisörer - kemikalier och avfall". Målet med projekt är att bidra till en bättre kemikalie- och avfallshantering hos frisörer, där frisören aktivt arbetar för att minska användningen av skadliga kemikalier och minimerar negativ miljöpåverkan.

Miljösamverkan Skåne är ett samarbete mellan Länsstyrelsen i Skåne, Kommunförbundet Skåne och Skånes kommuner. Uppgiften är att effektivisera tillsynen inom miljö- och hälsoskyddsområdet

För ytterligare information om Miljösamverkan Skåne och projektet se hemsidan:
www.miljosamverkanskane.se

Länsstyrelsen i Skåne län

205 15 Malmö
Tfn 040-25 20 00 vx
www.m.lst.se

Kommunförbundet Skåne

Box 53, 221 00 Lund
Tfn 046-71 99 00
www.kfsk.se

Skånes kommuner

